

Klimat- och
regionutvecklingsnämnden

Yttrande över remiss - EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin

Regionledningskontorets förslag till beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till klimat- och näringslivsdepartementet över remiss - EU-kommissionen förslag till förordning om netto-nollindustrin.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Region Stockholm har genom remiss från klimat- och näringslivsdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin (Net-Zero Industry Act).

Syftet med förslaget är att skala upp tillverkningen av teknik som är avgörande för att uppfylla EU:s klimatmål samt att stärka EU:s konkurrenskraft. Förslaget innehåller insatser för att underlätta och öka takten i omställningen till netto-nolltekniker, dvs tekniker för förnybar energi. Speciellt fokus läggs på teknik som man har bedömt kommer att ge ett betydande bidrag till minskade koldioxidutsläpp, så kallade strategiska netto-nolltekniker.

Region Stockholm ser positivt på EU-kommissionens förslag utifrån att det kan ge ökade förutsättningar för en minskad klimatpåverkan, att trygga en förnybar energiproduktion och att undvika effektbrist i Stockholmsregionen samt för ett mer konkurrenskraftigt näringsliv.

Bakgrund

I mars presenterade EU-kommissionen ett förslag till förordning om netto-nollindustrin (Net-Zero Industry Act). Region Stockholm har genom remiss från klimat- och näringslivsdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över förslaget.

EU-kommissionens förslag är en del av genomförandet av den så kallade gröna given (Green Deal) som lanserades av EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen 2019. Syftet är att skala upp tillverkningen av teknik som är avgörande för att uppfylla EU:s klimatmål samt att stärka EU:s konkurrenskraft när det gäller grön teknik.

Förslaget gäller för så kallade netto-noll tekniker. Med detta menas tekniker för förnybar energi. Speciellt fokus läggs på teknik som man har bedömt kommer att ge ett betydande bidrag till minskade koldioxidutsläpp, så kallade strategiska netto-nolltekniker. De strategiska netto-nollteknikerna kommer kunna få del av särskilt stöd. Dessa tekniker är:

- solcellsteknik och solvärmeteknik
- landbaserad vindkraft och förnybar teknik till havs
- teknik för batteri/lagring
- värmepumpar och teknik för geotermisk energi
- elektrolysörer och bränsleceller
- teknik för hållbar biogas/biometan
- teknik för avskiljning och lagring av koldioxid (CCS)
- smarta elnät

Förslaget innehåller insatser för att underlätta och öka takten i omställningen till netto-nolltekniker. Detta handlar om insatser och regelverk inom områden som finansiering, kompetens, innovation, minskad administrativ börda, offentlig upphandling, tillståndsprövning samt att en plattform för ett netto-noll Europa ska inrättas. När det gäller fysisk planering ska enligt förslaget lokala, regionala och nationella myndigheter, där så är lämpligt, i den fysiska planeringen inkludera bestämmelser om utveckling av projekt för tillverkning av netto-nollteknik. Prioritet ska då ges till konstgjorda och bebyggda/tidigare bebyggda ytor, industriområden och, när det är lämpligt, till grönytor som inte är användbara för jord- och skogsbruk.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm ser positivt på EU-kommissionens förslag. Utifrån det globala behovet av minskad klimatpåverkan liksom det regionala målet i Regional utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084) och Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen (TRN 2016-0082) om en resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp är en omställning till förnybar energiteknik avgörande. Ett nyckelområde för Stockholmsregionens klimatomställning är att trygga en förnybar energiproduktion och genomföra insatser för att undvika

effektbrist. Med EU-kommissionens förslag kan detta underlättas och ske snabbare.

EU-kommissionens förslag är en viktig del i att Europas näringsliv ska kunna konkurrera med omvärlden när det gäller grön teknik. För Stockholmsregionens näringsliv kan förslaget vara en accelerator för att kunna nyttja en stark näringslivsstruktur och förnyelseförmåga för utveckling, kommersialisering och export av grön teknik. Det är av vikt att regelverket kan förhandlas och träda i kraft skyndsamt, både ur ett klimatperspektiv och utifrån vikten av att hålla jämna steg med omvärlden när det gäller teknikutveckling och kommersialisering på området.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

1. EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin – Net Zero Industry Act.
2. Annex till Förslag till förordning om Netto-nollindustrin – Net Zero Industry Act

Beslutsexpediering

1. Klimat- och näringslivsdepartementet

§ 57**Yttrande över remiss - EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin**

KRN 2023-0119

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har genom remiss från klimat- och näringslivsdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin (Net-Zero Industry Act).

Syftet med förslaget är att skala upp tillverkningen av teknik som är avgörande för att uppfylla EU:s klimatmål samt att stärka EU:s konkurrenskraft. Förslaget innehåller insatser för att underlätta och öka takten i omställningen till netto-nolltekniker, dvs tekniker för förnybar energi. Speciellt fokus läggs på teknik som man har bedömt kommer att ge ett betydande bidrag till minskade koldioxidutsläpp, så kallade strategiska netto-nolltekniker.

Region Stockholm ser positivt på EU-kommissionens förslag utifrån att det kan ge ökade förutsättningar för en minskad klimatpåverkan, att trygga en förnybar energiproduktion och att undvika effektbrist i Stockholmsregionen samt för ett mer konkurrenskraftigt näringsliv.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin – Net Zero Industry Act.
3. Annex till Förslag till förordning om Netto-nollindustrin – Net Zero Industry Act

Yrkanden

Ordförande Gustav Hemming m.fl. (C) yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Andre vice ordförande Anna Malm Kelfve (M) yrkar bifall till Moderaternas, Kristdemokraternas och Liberalernas förslag till tilläggsbeslut.

Ledamoten Lisa Rasmussen m.fl. (V) yrkar avslag på Moderaternas, Kristdemokraternas och Liberalernas förslag till tilläggsbeslut.

Proposition

Ordförande frågar först om nämnden kan bifalla regiondirektörens förslag till beslut och finner så vara fallet.

Ordförande frågar sedan om nämnden kan bifall eller avslå Moderaternas, Kristdemokraternas och Liberalernas förslag till tilläggsbeslut och finner att nämnden avslår det.

Beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till klimat- och näringslivsdepartementet över remiss - EU-kommissionen förslag till förordning om netto-nollindustrin.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Deltar inte i beslutet

Ledamot Andreas Birgersson m.fl. (SD) anmäler att Sverigedemokraterna inte deltar i beslutet.

Reservation

Andre vice ordförande Anna Malm Kelfve m.fl. (M) anmäler reservation till förmån för sitt eget förslag till tilläggsbeslut.

Expedieras till

1. Klimat- och näringslivsdepartementet

Moderaterna

Liberalerna

Kristdemokraterna

Klimat- och regionutvecklingsnämnden
Ärende 9

Yttrande över remiss - EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin

Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna ser positivt på EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin utifrån att det kan förbättra förutsättningarna för investeringar inom vissa gröna teknologier, och i förlängningen bidra till minskade klimatpåverkande utsläpp.

Vi delar emellertid regeringens inställning i Fakta PM 2022/23:FPM78 och noterar med oro att EU-förordningen är utformat med ett särskilt fokus på ett antal utvalda nyckelteknologier, vilket riskerar att utgöra ett hot mot konkurrensneutraliteten. De föreslagna tidsgränserna för tillståndsprocesser som enbart avser vissa utpekade tekniker kan exempelvis tänkas leda till att andra verksamheter missgynnas. Därtill utvecklas den gröna tekniken i hög hastighet. En förordning som utpekar ett antal specifika teknikslag kan riskera att bli konkurrens- och innovationshämmande för framtida teknikutveckling.

Slutligen noterar vi att EU-förordningen enbart föreslås beröra förnybara teknologier. Vi anser att omfattningen bör utökas så att även förutsättningarna för fossilfria teknikslag kan förbättras.

Förslag till tilläggsbeslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden föreslås besluta enligt förvaltningens förslag med följande tillägg:

Region Stockholm vill understryka vikten av att förordningen utformas på ett sätt som upprätthåller principen om konkurrens- och teknikneutralitet. EU-förordningen får inte heller missgynna framtida utveckling av nya gröna teknikslag. Regionen anser att förordningens omfattning bör utökas så att även fossilfria teknikslag inbegrips.